

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 12. novembrī*

Apelācija — Aizliegtas vienošanās — Lokšņu stikla tirgus Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) —
Cenu noteikšana — Naudas soda apmēra aprēķins — Uzņēmumu iekšējās pārdošanas ņemšana vērā —
Saprātīgs termiņš — Vispārējās tiesas sēdei sagatavoto dokumentu pieņemamība

Lieta C-580/12 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2012. gada 10. decembrī iesniedza

Guardian Industries Corp., Dovera (Amerikas Savienotās Valstis),

Guardian Europe Sàrl, Dudelanža [*Dudelange*] (Luksemburga),

ko pārstāv *F. Louis, avocat*, kā arī *H.-G. Kamann* un *S. Völcker, Rechtsanwälte*, kurus pilnvarojis *O'Daly, solicitor*,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *A. Dawes* un *R. Sauer*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *M. Ilešičs* [*M. Ilešič*], tiesneši *A. O'Kifs* [*A. Ó Caoimh*], *K. Toadere* [*C. Toader*], *Ē. Jarašūns* [*E. Jarašiūnas*] un *K. G. Fernlunds* [*C. G. Fernlund*] (referents),

ģenerālvokāts *M. Vatelē* [*M. Wathelet*].

sekretāre *L. Hjūleta* [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 12. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2014. gada 29. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* (turpmāk tekstā – “*Guardian*”) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494; turpmāk tekstā “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru tā ir noraidījusi viņu prasību atcelt Komisijas 2007. gada 28. novembra Lēmumu C(2007) 5791, galīgā redakcija, par [EKL 81.] panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/39165 – Lokšņu stikls) (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”), ciktāl šis lēmums attiecas uz tām, kā arī samazināt tām ar šo lēmumu uzliktā naudas soda apmēru.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1/2003

- 2 Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Komisija ar lēmumu var uzlikt soda naudas [naudas sodu] uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, ja tās tīši vai nolaidības dēļ:

- a) pārkāpj [EKL] 81. vai 82. pantu vai
- b) pārkāpj lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus saskaņā ar 8. pantu; vai
- c) tās nepilda saistības, kas uzliktas ar lēmumu saskaņā ar 9. pantu.

Attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās pārkāpumā, soda nauda [naudas sods] nepārsniedz 10 % no tās kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

Ja apvienības pārkāpums ir saistīts ar tās dalībnieku darbībām, soda nauda [naudas sods] nepārsniedz 10 % no kopējā katra tā dalībnieka apgrozījuma summas, kas darbojas tirgū, kuru skāris apvienības pārkāpums.

3. Nosakot soda naudas [naudas soda] apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.”

- 3 Šīs regulas 31. pantā ir paredzēts:

“Eiropas Kopienu Tiesai ir neierobežota jurisdikcija [kompetence] pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija noteikusi soda naudu [naudas sodu] vai periodiska soda naudu. Tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto soda naudu vai periodiska soda naudu.”

Norādījumi sekretāram

- 4 2007. gada 5. jūlija Norādījumu Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas sekretāram (OV L 232, 1. lpp.), kas grozīti 2010. gada 17. maijā (OV L 170, 53. lpp.; turpmāk tekstā – “Norādījumi sekretāram”), 11. pantā ir noteikts:

“1. Reglamentā paredzētos termiņus sekretārs nosaka saskaņā ar pilnvarām, ko viņam piešķīris priekšsēdētājs.

2. Dokumentus, kas saņemti kancelejā pēc to iesniegšanai noteiktā termiņa beigām, var pieņemt tikai ar priekšsēdētāja atļauju.

3. Sekretārs drīkst pagarināt noteiktos termiņus saskaņā ar pilnvarām, ko viņam piešķir priekšsēdētājs; vajadzības gadījumā viņš iesniedz priekšsēdētājam priekšlikumus par termiņu pagarināšanu.

Pieteikumiem par termiņa pagarinājumu jābūt pienācīgi pamatotiem un iesniegtiem savlaicīgi pirms noteiktā termiņa beigām. Termiņu nevar pagarināt vairāk kā vienu reizi, izņemot ārkārtas apstākļus.”

Tiesvedības priekšvēsture un strīdīgais lēmums

5. No pārsūdzētā sprieduma 1.–10. punkta izriet, ka Komisija strīdīgajā lēmumā ir uzskatījusi, ka uzņēmumi *Guardian*, *Asahi Glass*, *Pilkington* un *Saint-Gobain* ir piedalījušies vienotā un turpinātā EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumā, ko veidoja cenu noteikšana lokšņu stikla nozarē Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) teritorijā. Uzņēmuma *Guardian* gadījumā Komisija pārkāpumu konstatēja attiecībā uz laikposmu no 2004. gada 20. aprīļa līdz 2005. gada 22. februārim un līdz ar to sabiedrībām *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* uzlika naudas sodu 148 miljonu EUR apmērā.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

6. Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2008. gada 12. februārī, *Guardian* cēla prasību par strīdīgā lēmuma daļēju atcelšanu un par Komisijas noteiktā naudas soda samazināšanu.
7. *Guardian*, pamatojot savus prasījumus par atcelšanu, izvirzīja vienu vienīgu pamatu – pieļautās faktu kļūdas attiecībā uz tās dalības aizliegtās vienošanās īstenošanā ilgumu un šīs vienošanās ģeogrāfisko apmēru.
8. Prasījumi saistībā ar naudas soda samazināšanu tika balstīti uz trim pamatiem. Pirmais pamats attiecās uz secinājumiem, kas izdarāmi saistībā ar pamatu par strīdīgā lēmuma daļēju atcelšanu. Otrajā pamatā *Guardian* norādīja uz diskriminācijas aizlieguma principa un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Trešais pamats bija saistīts ar kļūdu vērtējumā attiecībā uz *Guardian* lomu attiecīgās aizliegtās vienošanās īstenošanā un diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpumu.
9. Vispārējā tiesa prasību noraidīja pilnībā.
10. Vispirms, pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 19.–22. punktā izklāstīto motivāciju, Vispārējā tiesa noraidīja *Guardian* argumentus, ar kuriem tā apstrīdēja Komisijas 2012. gada 10. februāra vēstules (turpmāk tekstā – “2012. gada 10. februāra vēstule”) pieņemamību.
11. Prasījumus par strīdīgā lēmuma atcelšanu Vispārējā tiesa noraidīja, pamatojoties uz motivāciju, kas izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 28.–93. punktā. Prasījumi par naudas soda samazināšanu tika noraidīti, pamatojoties uz motivāciju, kas izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 94.–124. punktā.

Lietas dalībnieku prasījumi

12. *Guardian* lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl Vispārējā tiesa ir apstiprinājusi strīdīgo lēmumu, kurā pārdošana starp vienas grupas sabiedrībām (turpmāk tekstā – “iekšējā pārdošana”) nav ņemta vērā pārējiem lēmuma adresātiem piemērotā naudas soda aprēķinā;
 - samazināt tai uzliktā naudas soda apmēru par 37 %;

- atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl Vispārējā tiesa 2012. gada 10. februāra vēstuli ir atzinusi par pieņemamu, atzīt šo vēstuli par nepieņemamu un tāpēc izņemt to no lietas materiāliem;
- samazināt tai uzliktā naudas soda apmēru vismaz par 25 %, lai izlabotu apstākli, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi tās tiesības efektīvi vērsties tiesā saprātīgā termiņā, un
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā tiesāšanās izdevumus Vispārējā tiesā.

13 Komisija lūdz Tiesu:

- primāri, noraidīt apelācijas sūdzību;
- pakārtoti, noraidīt prasību samazināt naudas sodu, un
- piespriest *Guardian* segt tiesāšanās izdevumus gan pirmajā, gan apelācijas instancē.

Par apelāciju

14 Savu prasījumu atbalstam *Guardian* izvirza trīs pamatus, kas ir izskatāmi citādā secībā, nekā tie tikuši iesniegti.

Pamats par tiesību tikt tiesātam saprātīgā termiņā pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 15 *Guardian* apgalvo, ka ar tiesvedības Vispārējā tiesā ilgumu šajā lietā esot pārkāptas tās pamattiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu saprātīgā termiņā, kuras paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantā, un šāds pārkāpums esot pamats ar strīdīgo lēmumu uzliktā naudas soda apmēra samazinājumam. *Guardian* precizē, ka tā tiesas sēdē ir vēlējusies grozīt savus prasījumus, pamatojoties uz spriedumiem *Gascogne Sack Deutschland*/Komisija (C-40/12 P, EU:C:2013:768), *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) un *Groupe Gascogne*/Komisija (C-58/12 P, EU:C:2013:770). Līdz ar to *Guardian* lūdz Tiesu atzīt, ka lietas izskatīšanas ilgums Vispārējā tiesā ir bijis pārmērīgs.
- 16 Tiesas sēdē norādījusi, ka tā atsauc savas iebildes par šī pamata pieņemamību, Komisija uzskata, ka naudas soda apmēra samazināšana pēc būtības nebūtu piemērota, un aicina Tiesu, ja nepieciešams, precizēt kritērijus, kas ļautu noteikt, vai ir noticis saprātīga termiņa principa pārkāpums.

Tiesas vērtējums

- 17 Jāatgādina, ka tas, ka Savienības tiesa ir pārkāpusi Hartas 47. panta otrajā daļā noteikto pienākumu laikus izskatīt tās izskatīšanai nodotās lietas, ir sodāms ar Vispārējā tiesā celtu prasību par zaudējumu atlīdzību, jo šāda prasība ir efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis (spriedums *Gascogne Sack Deutschland* /Komisija, EU:C:2013:768, 89. punkts).
- 18 No tā izriet, ka prasība atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tas, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu lietas izskatīšanas termiņu, nevar tikt iesniegta tieši Tiesai apelācijas ietvaros, bet tā jāceļ pašā Vispārējā tiesā (spriedums *Gascogne Sack Deutschland*/Komisija, EU:C:2013:768, 90. punkts).

- 19 Vispārējai tiesai, kuras kompetencē atbilstoši LESD 256. panta 1. punktam ietilpst attiecīgi šādu prasību par zaudējumu atlīdzību izlemšana, jāņem citā iztiesāšanas sastāvā, kas nav tas pats iztiesāšanas sastāvs, kura lietas izskatīšanas ilgums tiek kritizēts, un jāpiemēro sprieduma *Gascogne Sack Deutschland* /Komisija (EU:C:2013:768) 91.–95. punktā noteiktie kritēriji.
- 20 Tā kā šajā gadījumā, pat lietas dalībniekiem nesniedzot par to apsvērumus, ir acīmredzams, ka Vispārējā tiesa ir pietiekami būtiski pārkāpusi savu pienākumu izspriest lietu saprātīgā termiņā, Tiesa to var atzīt. Šajā gadījumā procesa ilgumu Vispārējā tiesā, proti, gandrīz četrus gadus un septiņus mēnešus, kas it īpaši ietver vairāk nekā trīs gadu un piecu mēnešu laikposmu, kas ir ildzis no rakstveida procesa beigām, kurš noticis pēc Komisijas iebildumu raksta iesniegšanas, līdz mutvārdu procesa uzsākšanai, nevar attaisnot neviens apstākļi, kas ir saistīts ar lietu, kurā šis strīds ir radies.
- 21 Tomēr no iepriekš 17.–19. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka pamats par tiesību tikt tiesātam saprātīgā termiņā pārkāpumu ir jānoraida.

Pamats par tiesību uz aizstāvību un pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 22 Šis pamats ir vērstis pret pārsūdzētā sprieduma 21. un 22. punktu, kuros Vispārējā tiesa atzina par pieņemamu tiesai adresēto Komisijas 2012. gada 10. februāra vēstuli.
- 23 Kā norāda *Guardian*, šajā vēstulē, kas nosūtīta pēdējā darbdienā pirms tiesas sēdes, pirmo reizi ir pausta Komisijas nostāja par naudas soda apmēra samazinājuma aprēķināšanas kārtību. Šajā vēstulē esot norādīti jauni apstākļi, un tā esot iesniegta bez iepriekšējas Vispārējās tiesas atļaujas un bez attaisnojuma.
- 24 *Guardian* apgalvo, ka, lai gan šī vēstule tika iesniegta novēloti, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 22. punktā to atzina par pieņemamu, ņemot vērā, pirmkārt, vēstules “saturu” un, otrkārt, “faktu, ka tā tikusi nodota [*Guardian*] un [tā] attiecīgi tiesas sēdē varēja sniegt savus apsvērumus par šo vēstuli”. *Guardian* uzskata, ka šis vērtējums ir pretējs Norādījumu sekretāram 11. panta 3. punktam.
- 25 Pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips un sacikstes principa ievērošana paredz, ka tiesas sēdē debates notiek tikai par lietas materiāliem, kurus ir bijis iespējams iztirzāt rakstveidā. Vienkārša iespēja tikt uzklusītam tiesas sēdē saistībā ar dokumentiem, kas iesniegti ar novēlošanos, neļauj ievērot tiesības uz aizstāvību. Vispārējai tiesai, pamatojoties uz tās judikatūru šajā jautājumā, 2012. gada 10. februāra vēstule bija jāatzīst par nepieņemamu (spriedumi *Solvay*/Komisija, T-30/91, EU:T:1995:115, 83. un 101. punkts; *BASF*/Komisija, T-175/95, EU:T:1999:99, 46. punkts, un *AstraZeneca*/Komisija, T-321/05, EU:T:2010:266, 27. punkts).
- 26 *Guardian* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 22. punktā nav norādīts pamatojums, kas ļautu noskaidrot iemeslus, kādēļ šī vēstule tika atzīta par pieņemamu, īpaši ņemot vērā tās saturu.
- 27 Līdz ar to *Guardian* uzskata, ka Vispārējās tiesas lēmums minētajā 22. punktā 2012. gada 10. februāra vēstuli pievienot lietas materiāliem ir jāatceļ, un tā aicina Tiesu atzīt šo vēstuli par nepieņemamu.
- 28 Komisija uzskata, ka šis pamats nav efektīvs. Tā kā *Guardian* nav pierādījusi, ka, ja nebūtu 2012. gada 10. februāra vēstules, Vispārējā tiesa par šim uzņēmumam uzliktā naudas soda apmēru būtu izdarījusi citādu secinājumu, tad šim pamatam neesot nozīmes.
- 29 Katrā ziņā šis pamats, kā uzskata Komisija, nav pamatots. Tā apgalvo, ka Vispārējā tiesa savas neierobežotās kompetences dēļ var ņemt vērā ar novēlošanos iesniegtas ziņas par faktiem, ja tiek ievērots sacikstes princips. Tas šoreiz esot ticis ievērots, jo *Guardian* par minētās vēstules saturu bija

iespēja izteikties tiesas sēdē, bet tā izvēlējās to nedarīt. Komisija atzīmē, ka *Guardian* rīcībā līdz tiesas sēdei esot bijušas trīs dienas, lai šo vēstuli komentētu vai vērstos Vispārējā tiesā vai nu ar lūgumu iesniegt rakstveida apsvērumus, vai arī ar lūgumu pārcelt tiesas sēdi.

Tiesas vērtējums

- 30 Jāatgādina, ka tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips ir Savienības tiesību pamatprincips. Šis princips tiktu pārkāpts, ja tiesas nolēmums tiktu pamatots ar faktiem un dokumentiem, ar kuriem paši lietas dalībnieki vai viens no viņiem nav varējuši iepazīties un par kuriem viņi līdz ar to nav varējuši paust savu nostāju (spriedums *Snupat/Augstā iestāde*, 42/59 un 49/59, EU:C:1961:5, 156).
- 31 Pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips, kas izriet no paša lietas taisnīgas izskatīšanas jēdziena un kura mērķis ir nodrošināt līdzsvaru starp tiesvedības pusēm, garantējot, ka ikviena tiesvedības puse var novērtēt un apstrīdēt katru tiesā iesniegto dokumentu, ietver pienākumu sniegt katrai pusei saprātīgu iespēju izklāstīt savu lietu, tostarp iesniegt savus pierādījumus apstākļos, kas tai nerada acīmredzami nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar pretējo pusi (spriedums *Otis* u.c., C-199/11, EU:C:2012:684, 71. un 72. punkts).
- 32 Komisija savā 2012. gada 10. februāra vēstulē tiesas sēdes sagatavošanas nolūkā ir vēlējusies atbildēt uz vēstuli, ko *Guardian* Vispārējai tiesai nosūtījusi par naudas soda aprēķinu, un darīt šai tiesai zināmus noteiktus skaitļus, uz kuriem tā pamatojusies, aprēķinot to četru uzņēmumu apgrozījumu konkrētajā tirgū, kuriem adresēts stridīgais lēmums. Komisija, pamatojoties uz šiem faktiem, ir precizējusi, ka gadījumā, ja Vispārējā tiesa noteiktu naudas soda apmēra samazinājumu, šim samazinājumam nebūtu jāpārsniedz 30 %.
- 33 Netiek apstrīdēts, ka *Guardian* šīs vēstules kopiju ir saņēmusi 2012. gada 10. februārī. Tātad tās rīcībā bija trīs dienas līdz tiesas sēdei, lai iepazītos ar vēstules saturu. Ņemot vērā šīs vēstules raksturu un saturu, šāds termiņš nevar tikt uzskatīts par pārmērīgi īsu, turklāt tas tā ir neatkarīgi no fakta, ka Vispārējā tiesa neesot ievērojusi Norādījumu sekretāram 11. panta 3. punkta noteikumus. Netiek apstrīdēts arī tas, ka *Guardian* nav nedz vērsusies Vispārējā tiesā ar lūgumu komentēt šo vēstuli rakstveidā, nedz lūgusi pārcelt tiesas sēdi. Visbeidzot, tiesas sēdē *Guardian* bija iespēja izvirzīt savus argumentus gan par šīs vēstules pieņemamību, gan par tās saturu.
- 34 No šiem apstākļiem izriet, ka *Guardian* nav pierādījusi, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi tiesības uz aizstāvību vai pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu, nerūpējoties par to, lai tai būtu pietiekami ilgs termiņš, lai iepazītos ar 2012. gada 10. februāra vēstuli un darītu zināmu savu nostāju par to rakstveidā (pēc analogijas skat. spriedumu *Corus UK*/Komisija, C-199/99 P, EU:C:2003:531, 25. punkts).
- 35 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūda tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 22. punktā nospriežot, ka “[ņ]emot vērā šīs vēstules saturu un faktu, ka tā tikusi nodota [*Guardian*] un [tā] attiecīgi tiesas sēdē varēja sniegt savus apsvērumus par šo vēstuli, attiecīgais dokuments ir jāuzskata par pieņemamu”.
- 36 No tā izriet, ka šis pamats ir jānoraida, jo tas nav pamatots.

Pamats par vienlīdzīgas attieksmes principa un pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 37 *Guardian* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 104.–106. punktā Vispārējā tiesa ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Tā esot atteikusies atzīt, ka naudas soda aprēķinā iekšējā pārdošana ir jāņem vērā tāpat kā pārdošana trešām personām.
- 38 Tādējādi Vispārējā tiesa neesot ievērojusi pastāvīgo judikatūru un lēmumpieņemšanas praksi, kuru pastāvēšanas iemesls ir nepieciešamība novērst jebkāda veida diskrimināciju starp uzņēmumiem, kas ir vertikāli integrēti, un uzņēmumiem, kas tādi nav. Šāda vienlīdzīga attieksme Komisijai esot jāievēro atbilstoši gan Pamatnostādnēm sodanaudas [naudas soda] aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTKL] 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.), gan Pamatnostādnēm naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā – “2006. gada pamatnostādnes”).
- 39 *Guardian* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā ir atkāpusies no šīs pastāvīgās judikatūras. Pēc tās domām, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 104. punktā esot tikai apstiprinājusi, ka “pret konkurenci vērstā rīcība ir tikusi konstatēta vienīgi attiecībā uz pārdošanu neatkarīgajiem klientiem”.
- 40 Papildus faktam, ka Vispārējā tiesa esot sagrozījusi strīdīgā lēmuma 377. apsvēruma formulējumu, minētajam apgalvojumam neesot nekādas nozīmes. Tas, vai aizliegtā vienošanās attiecās arī uz iekšējo pārdošanu, nemaz neesot svarīgi. Kā norāda *Guardian*, izšķirošs apstāklis esot tas, ka vertikāli integrēts uzņēmums var gūt konkurences priekšrocību kā no tādu preču pārdošanas, uz kurām attiecas aizliegtā vienošanās, tā no šo preču izejmateriālu pārdošanas. *Guardian* uzskata, ka Komisija agrāk nekad nav pierādījusi šādas priekšrocības pastāvēšanu, un Tiesa esot atzinusi, ka iekšējās pārdošanas neiekļaušana “katrā ziņā” nozīmē priekšrocības radīšanu vertikāli integrētiem ražotājiem (spriedums *KNP BT/Komisija*, C-248/98 P, EU:C:2000:625, 62. punkts). Taču pārsūdzētā sprieduma 105. punktā Vispārējā tiesa esot nospriedusi, ka nav ticis pierādīts, ka vertikāli integrētie uzņēmumi no pārkāpuma būtu guvuši šādu konkurences priekšrocību.
- 41 Tā kā *Guardian* ir vienīgais vertikāli neintegrētais uzņēmums, kas piedalījies pārkāpumā, tas uzskata, ka vienīgais veids, kā atjaunot vienlīdzīgu attieksmi, ir samazināt tam uzliktā naudas soda apmēru par 37 %, jo šie procenti atbilst iekšējās pārdošanas apjomam salīdzinājumā ar kopējo pārdošanas apjomu konkrētajā tirgū.
- 42 Komisija uzskata, ka šis pamats nav pamatots.
- 43 Pirmkārt, Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa, konstatējot, ka pārkāpums attiecas vienīgi uz pārdošanu neatkarīgām trešām personām, nav pieļāvusi ne strīdīgā lēmuma sagrozīšanu, ne kļūdu tiesību piemērošanā. Tāpēc tā uzskata, ka tikai šie pārdošanas apjomi var būt naudas soda apmēra aprēķina pamatā.
- 44 Otrkārt, Komisija apstrīd apgalvojumu, ka tai judikatūrā būtu noteikts pienākums ņemt vērā iekšējo pārdošanu, aprēķinot naudas sodus. Šī apgalvojuma pamatā esot ideja, ka vertikāli integrēti ražotāji noteikti gūstot konkurences priekšrocību tirgū, kas ir lejupējs no aizliegtās vienošanās tirgus. Šī ideja esot maldīga, jo konkurences priekšrocības gūšana no aizliegtas vienošanās augšupējā tirgū ir atkarīga no daudziem faktoriem un tā katrā gadījumā ir jāvērtē atsevišķi.
- 45 Katrā ziņā judikatūrā neesot ne aizliegts, ne arī prasīts ņemt vērā iekšējo pārdošanu (spriedumi *KNP BT/Komisija*, EU:C:2000:625, 62. punkts; *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients/Komisija*, C-397/03 P, EU:C:2006:328, 102. un 103. punkts; *Europa Carton/Komisija*,

T-304/94, EU:T:1998:89, 123. punkts; *KNP BT*/Komisija, T-309/94, EU:T:1998:91, 112. punkts; *Lögstör Rör*/Komisija, T-16/99, EU:T:2002:72, 358. punkts; *Tokai Carbon u.c.*/Komisija, T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03, EU:T:2005:220, 260. punkts; *Daiichi Pharmaceutical*/Komisija, T-26/02, EU:T:2006:75, 57., 63. un 64. punkts, kā arī *BST*/Komisija, T-452/05, EU:T:2010:167, 82. punkts).

- 46 Komisija norāda, ka principā tā ņem vērā iekšējo pārdošanu, ja tai ir pietiekama informācija, lai pamatotu secinājumu, ka konkurences priekšrocība ir tikusi iegūta, vai ja aizliegtā vienošanās attiecas tieši uz iekšējo pārdošanu (Komisijas 2010. gada 8. decembra Lēmums C(2010) 8761, galīgā redakcija, Lieta COMP/39.309 – *LCD*).
- 47 Taču esot arī gadījumi, kad tā nav ņēmusi vērā iekšējo pārdošanu (skat. Komisijas 2009. gada 7. oktobra Lēmumu C(2009) 7601, galīgā redakcija, lietā COMP/39.129 – Jaudas transformatori, un 2011. gada 19. oktobra Lēmumu C(2011) 7436, galīgā redakcija, lietā COMP/39.605 – *CRT* stikls).
- 48 Savukārt, ja nav nevienas drošas norādes, kā tas ir pašreizējā prāvā, ka aizliegtā vienošanās ir attiekusies arī uz iekšējo pārdošanu vai ka lejupējā tirgū aktīvie dalībnieki ir guvuši netiešu priekšrocību, Komisija uzskata, ka tai nevar būt juridiska pienākuma ņemt vērā iekšējo pārdošanu. Šāda pienākuma noteikšana šai iestādei ierobežotu tās diskrecionāro varu naudas sodu jomā un varētu būtiski palielināt naudas sodu apmērus bez vajadzības pierādīt, ka aizliegtā vienošanās patiešām ir ietekmējusi iekšējo vai lejupējo pārdošanu. Šāds pienākums varētu radīt diskrimināciju starp dažādiem pārkāpuma dalībniekiem tikai to uzņēmuma struktūras dēļ.
- 49 Pēc Komisijas domām, nav uzskatāms, ka tai vienmēr ir jāpārbauda, vai iekšējā pārdošana ir saistīta ar pārkāpumu, ja vien tās nostāja ir konsekventa pret visiem uzņēmumiem, kas ir vienas un tās pašas aizliegtās vienošanās dalībnieki.
- 50 Treškārt, Komisija apgalvo, ka *Guardian* nekādā ziņā nav tikusi diskriminēta. Līdz ar to tā uzskata, ka šim uzņēmumam nav nekādu tiesību uz stridīgajā lēmumā noteiktā naudas soda apmēra samazinājumu. Ar faktu, ka iekšējās pārdošanas ņemšana vērā varētu nozīmēt lielākus naudas sodus pārējiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem, nevarot tikt pamatots *Guardian* uzliktā naudas soda samazinājums. Šī naudas soda apmērs esot piemērots, samērīgs un atbilstošs 2006. gada pamatnostādņēm. Tas norādot uz šī uzņēmuma ekonomisko nozīmi pārkāpumā. Komisija atgādina, ka, lai nodrošinātu naudas soda preventīvo iedarbību, *Saint-Gobain* uzliktā naudas soda apmēru tā ir palielinājusi par 30 %, lai pēc iespējas labāk atspoguļotu faktu, ka runa ir par vertikāli integrētu ražotāju.

Tiesas vērtējums

- 51 Vispirms ir jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kas nostiprināts Hartas 20. un 21. pantā. Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, šis princips paredz, ka līdzīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas atšķirīgi, bet atšķirīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (it īpaši skat. spriedumu *Akzo Nobel Chemicals* un *Akros Chemicals*/Komisija, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54. un 55. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 52 Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalījušies pārkāpumā, naudas sods nepārsniedz 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

- 53 Komisijai katrā konkrētā gadījumā, ņemot vērā arī tā kontekstu, kā arī ar Regulu Nr. 1/2003 izveidotās sodu sistēmas izvirzītos mērķus, ir jānovērtē iecerētā ietekme uz attiecīgo uzņēmumu, it īpaši ņemot vērā apgrozījumu, kas atspoguļo šī uzņēmuma patieso ekonomisko situāciju laikposmā, kad ticis izdarīts pārkāpums (spriedums *Britannia Alloys & Chemicals*/Komisija, C-76/06 P, EU:C:2007:326, 25. punkts).
- 54 Kā noteikts Tiesas pastāvīgajā judikatūrā, nosakot naudas sodu, ir atļauts ņemt vērā gan uzņēmuma kopējo apgrozījumu, kas aptuveni un neskaidri norāda uz uzņēmuma lielumu un tā ekonomisko potenciālu, gan arī tikai daļu no šī apgrozījuma, ko veido preces, attiecībā uz kurām izdarīts pārkāpums, un kas tādējādi varētu norādīt uz pārkāpuma apmēru (spriedumi *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, no 100/80 līdz 103/80, EU:C:1983:158, 121. punkts; *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 243. punkts, kā arī *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients* /Komisija, EU:C:2006:328, 100. punkts).
- 55 No Tiesas judikatūras izriet, ka, lai gan ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu Komisijai ir atstāta rīcības brīvība, regulā tomēr tās izmantošana ir ierobežota, nosakot objektīvus kritērijus, kas Komisijai ir jāievēro. Tā, pirmkārt, iespējami piemērojamajai naudas soda summai ir skaitlisks un absolūts maksimālais apmērs, tādējādi naudas soda maksimālais apmērs, kāds var tikt piemērots kādam uzņēmumam, ir iepriekš nosakāms. Otrkārt, šīs rīcības brīvības izmantošanu ierobežo arī uzvedības normas, ko Komisija pati sev ir noteikusi, it īpaši jau 2006. gada pamatnostādņēs (šajā ziņā skat. spriedumu *Schindler Holding* u.c./Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 58. punkts).
- 56 2006. gada pamatnostādņu 13. punktā ir noteikts, ka, “[l]ai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [...] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu atbilstošajā EEZ teritorijā”. Šo pamatnostādņu 6. punktā ir precizēts, ka “pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību, kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars”.
- 57 No tā izriet, ka 2006. gada pamatnostādņu 13. punkta mērķis ir uzņēmumam uzliktā naudas soda apmēra aprēķinā kā sākumpunktu izmantot apmēru, kas atspoguļo pārkāpuma ekonomisko ietekmi un šī uzņēmuma nozīmi pārkāpumā. Līdz ar to, lai arī minētajā 13. punktā paredzētais pārdošanas apjoma jēdziens, protams, nevar tikt piemērots tādējādi, lai tas ietvertu attiecīgā uzņēmuma pārdošanas apjomu, kas neietilpst pārmestās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomā, tas tomēr apdraudētu ar šo tiesību normu sasniedzamo mērķi, ja šis jēdziens tiktu uzskatīts par tādu, kurš attiecas vienīgi uz apgrozījumu, kas panākts tikai ar pārdošanu, par kuru ir konstatēts, ka to ir reāli ietekmējusi aizliegtā vienošanās (spriedums *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, EU:C:2013:464, 76. punkts).
- 58 Ar šādu ierobežojumu turklāt mākslīgi tiktu samazināts konkrētā uzņēmuma izdarītā pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, jo tas vien, ka ir ticis atrasts ierobežots skaits tiešu pierādījumu par aizliegtās vienošanās reāli ietekmēto pārdošanas apjomu, izraisītu, ka galu galā naudas sods tiktu uzlikts bez reālas saiknes ar attiecīgās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomu. Ar šādu atbalstu slepenībai tiktu apdraudēts arī EKL 81. panta pārkāpumu efektīvas izmeklēšanas un sodīšanas mērķis, un līdz ar to tas nevar tikt pieļauts (spriedums *Team Relocations* u.c./Komisija, EU:C:2013:464, 77. punkts).
- 59 Katrā ziņā jāuzsver, ka kopējā apgrozījuma daļa, ko veido to preču pārdošana, uz kurām attiecas pārkāpums, pati par sevi ir labākais rādītājs, kas atspoguļo šī pārkāpuma ekonomisko nozīmi. Tāpēc nav vajadzības nošķirt pārdošanu atkarībā no tā, vai pārdots tiek neatkarīgām trešām personām vai arī vienībām, kas ietilpst vienā uzņēmumā. Šīs pēdējās kategorijas pārdošanas veida neņemšana vērā katrā ziņā nozīmētu, ka vertikāli integrētām sabiedrībām nepamatoti tiktu piešķirta priekšrocība, ļaujot tām izvairīties no soda, kas ir samērīgs ar to nozīmi tādu preču tirgū, uz kurām attiecas pārkāpums (šajā ziņā skat. spriedumu *KNP BT*/Komisija, EU:C:2000:625, 62. punkts).

- 60 Papildus ieguvumam, uz kuru varētu cerēt no vienošanās par cenu horizontālu noteikšanu attiecībā uz pārdošanu neatkarīgām trešām personām, vertikāli integrēti uzņēmumi var arī gūt labumu no šādas vienošanās leņķī pārstrādāto preču tirgū, kuru sastāvā ir pārkāpumā iesaistītās preces, un tas ir iespējams divējādi. Vai nu šie uzņēmumi izejmateriālu cenu pieaugumu, kas izriet no pārkāpuma, novirza uz pārstrādāto preču cenu, vai arī tie to nenovirza, kas tādējādi rada tiem izmaksu priekšrocību salīdzinājumā ar konkurentiem, kuri šos pašus izejmateriālus iepērk pārkāpuma skarto preču tirgū.
- 61 Šī iemesla dēļ, kā savu secinājumu 28.–34. punktā ir norādījis arī ģenerālvokāts, Savienības tiesas vienmēr ir noraidījušas pamatus, ar kuriem vertikāli integrēti uzņēmumi ir centušies panākt, lai viņu iekšējā pārdošana netiktu iekļauta apgrozījumā, pamatojoties uz kuru tiek aprēķināts viņu naudas sods (spriedums *KNP BT/Komisija*, EU:C:2000:625, 62. punkts; skat. arī spriedumus *Europa Carton/Komisija*, EU:T:1998:89, 128. punkts; *KNP BT/Komisija*, EU:T:1998:91, 112. punkts; *Lögstör Rör/Komisija*, EU:T:2002:72, 360.–363. punkts, kā arī *Tokai Carbon u.c./Komisija*, EU:T:2005:220, 260. punkts).
- 62 Visbeidzot, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka attiecībā uz naudas soda summas noteikšanu, piemērojot dažādas aprēķina metodes, nedrīkst diskriminēt uzņēmumus, kas ir bijuši viena un tā paša EKL 81. panta pārkāpuma dalībnieki (skat. spriedumu *Alliance One International un Standard Commercial Tobacco/Komisija un Komisija/Alliance One International u.c.*, C-628/10 P un C-14/11 P, EU:C:2012:479, 58. punkts).
- 63 Kā jau atgādināts pašreizējā sprieduma 58. punktā, lai novērtētu kopējā apgrozījuma daļu, ko veido to preču pārdošana, uz kurām attiecas pārkāpums, iekšējo pārdošanu nav vajadzības nošķirt no pārdošanas neatkarīgām trešām personām. No tā izriet, ka šī apgrozījuma noteikšanā vertikāli integrēti uzņēmumi ir līdzīgā situācijā ar ražotājiem, kas nav vertikāli integrēti. Tāpēc attieksmei pret šo divu veidu uzņēmumiem ir jābūt vienādi. Iekšējās pārdošanas neiekļaušana atbilstošajā apgrozījumā nozīmētu priekšrocības radīšanu pirmajiem, samazinot viņu relatīvo nozīmi pārkāpumā, tādējādi kaitējot pārējiem, un tā pamatā būtu kritērijs, kuram nav nekādas saiknes ar apgrozījuma noteikšanas mērķi, proti, atspoguļot pārkāpuma ekonomisko nozīmi un katra pārkāpuma dalībnieka uzņēmuma relatīvo nozīmi.
- 64 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 104.–106. punktā ir nospriedusi:
- “104 Izskatāmajā lietā Komisija ir uzskatījusi, ka pret konkurenci vērstie nolīgumi attiecās uz lokšņu stikla pārdošanu neatkarīgiem klientiem ([strīdīgā] lēmuma 377. punkts), un attiecīgi izmantojusi šo pārdošanu, lai aprēķinātu naudas soda pamatsummu ([strīdīgā] lēmuma 41. apsvērums 1. tabula un 470. apsvērums). Tādēļ Komisija no naudas soda aprēķina ir izslēgusi turpmākai pārstrādei, ko veic šīs pašas grupas sabiedrība vai uzņēmuma vienība, paredzētā lokšņu stikla pārdošanu. Tā kā pret konkurenci vērstā rīcība ir tikusi konstatēta vienīgi attiecībā uz pārdošanu neatkarīgajiem klientiem, Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā no naudas soda aprēķina ir izslēgusi aizliegtās vienošanās vertikāli integrēto dalībnieku iekšējo pārdošanu. Turklāt tai nevar tikt pārņemts, ka tā nav pamatojusi minētās pārdošanas izslēgšanu no naudas soda aprēķina.
- 105 Turklāt, kā to norādījusi Komisija, nav konstatēts ne tas, ka aizliegtās vienošanās vertikāli integrētie dalībnieki, kas piegādāja attiecīgās preces tā paša uzņēmuma struktūrvienībām vai tās pašas uzņēmumu grupas sabiedrībām, būtu netieši guvuši labumu no saskaņoto cenu paaugstināšanas, ne arī, ka cenu paaugstināšanas augšupejošā tirgū rezultātā būtu radušās konkurences priekšrocības lejupejošā transformētā lokšņu stikla tirgū.
- 106 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu par to, ka Komisija, izslēdzot no naudas soda aprēķina iekšējo pārdošanu, esot pārkāpusi diskriminācijas aizlieguma principu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes vai diskriminācijas aizlieguma princips prasa, lai salīdzināmas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi,

ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (skat. [...] spriedumu *BPB de Eendracht*/Komisija, T-311/94, (EU:T:1998:93), 309. punkts un tajā minētā judikatūra). Tā kā izskatāmajā lietā Komisija ir uzskatījusi, ka pret konkurenci vērstie nolīgumi attiecās vienīgi uz neatkarīgajiem pircējiem piemērotajām lokšņu stikla cenām, iekšējās pārdošanas izslēgšana no naudas soda aprēķina aizliegtās vienošanās vertikāli integrēto dalībnieku gadījumā nozīmēja atšķirīgu izturēšanos objektīvi atšķirīgu situāciju gadījumā. Tādēļ Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā ir pārkāpusi diskriminācijas aizlieguma principu.”

- 65 Šādi spriežot, Vispārējā tiesa nav ievērojusi judikatūras principus, kas ir atgādināti šī sprieduma 52.–62. punktā.
- 66 Šādos apstākļos *Guardian* apelācijas sūdzības pamatošanai izvirzītais pamats par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu ir jāapmierina un nav vajadzības lemt par šo pašu pamatu, ciktāl tas attiecas uz Vispārējās tiesas pienākuma norādīt pamatojumu neievērošanu. Līdz ar to apelācijas sūdzība ir jāapmierina un pārsūdzētais spriedums jāatceļ daļā, kurā ir noraidīts pamats par diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpumu attiecībā uz naudas soda apmēra aprēķinu un *Guardian* piespriesti tiesāšanās izdevumi.

Par prasību Vispārējā tiesā

- 67 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. pantam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota, Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa var pati taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija. Tā tas ir šajā gadījumā. Tiesas rīcībā ir visi vajadzīgie elementi, lai lemtu par prasību.
- 68 Tomēr vēl jāprecizē Tiesas veicamās pārbaudes apjoms. Vispārējā tiesa, pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 28.–93. punktā izklāstīto motivāciju, ir noraidījusi prasījumus par strīdīgā lēmuma atcelšanu. Tā kā *Guardian* savā apelācijas sūdzībā šo vērtējumu nav apstrīdējusi, tas ir kļuvis galīgs. Tāpēc Tiesai strīds ir jāizskata tikai daļā, kas attiecas uz to pamatu par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu un pienākuma norādīt pamatojumu neievērošanu attiecībā uz naudas soda apmēra aprēķinu, kurš ir izvirzīts prasījumu pamatošanai par naudas soda apmēra samazināšanu.
- 69 *Guardian* prasības, kas Vispārējā tiesā celta nolūkā panākt naudas soda apmēra samazināšanu, otrā pamata mērķis ir labot nevienlīdzīgo attieksmi, kas izriet no iekšējās pārdošanas neņemšanas vērā šī naudas soda aprēķinā. Pamatojoties uz pašreizējā sprieduma 51.–65. punktā izklāstītajiem iemesliem, jākonstatē, ka Komisija, pieļaujot šādu neņemšanu vērā, ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.
- 70 Šajā ziņā ir jānorāda, ka no paziņojuma par iebildumiem 41. punkta izriet, ka no visiem četriem strīdīgā lēmuma adresātiem uzņēmumiem *Guardian* bija vismazākā konkrētā tirgus daļa, kura tika lēsta robežās no 10 % līdz 20 %. Vislielākā tirgus daļa bija *Saint-Gobain*, un tā bija robežās no 20 % līdz 30 %. Turpretī strīdīgā lēmuma stadijā šī kārtība ir tikusi apgriezta tādējādi, ka *Saint-Gobain* bija vismazākā tirgus daļa, proti, no 10 % līdz 20 %, bet *Guardian* – vislielākā, proti, 25 %, taču strīdīgajā lēmumā nav sniegts neviens paskaidrojums par tik būtiskām naudas soda aprēķina bāzes izmaiņām. Tādējādi, neņemot vērā iekšējo pārdošanu, *Saint-Gobain* relatīvā nozīme pārkāpumā tika samazināta, bet *Guardian* – atbilstoši palielināta.
- 71 Šajā ziņā Komisijas arguments, ka *Saint-Gobain* uzliktais naudas sods esot ticis palielināts par 30 %, lai labāk atspoguļotu faktu, ka tas ir vertikāli integrēts ražotājs, nevar tikt pieņemts. Saskaņā ar strīdīgā lēmuma 519. apsvērumu attiecīgais palielinājums tika piemērots *Saint-Gobain*, lai nodrošinātu pietiekamu naudas soda preventīvo iedarbību, tādēļ ka “tā ir daudz vairāk pārstāvēta stikla nozarē” un “tās apgrozījums kopējo rādītāju kontekstā ir būtiski nozīmīgāks nekā pārējiem”.

- 72 Tāpēc otrais *Guardian* izvirzītais pamats Vispārējā tiesā nolūkā panākt Komisijas uzliktā naudas soda apmēra samazināšanu ir jāatzīst par pamatotu.
- 73 Līdz ar to, pamatojoties uz neierobežoto kompetenci, kas Tiesai ir atzīta Regulas Nr. 1/2003 31. pantā, ir jālemj par *Guardian* piemērojamā naudas soda apmēru (spriedumi Komisija/*Verhuizingen Coppens*, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 79. punkts, un *Alliance One International*/Komisija, C-679/11 P, EU:C:2013:606, 104. punkts).
- 74 Šajā ziņā ir svarīgi atgādināt, ka Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, nosakot naudas soda apmēru, ir jāņem vērā pārkāpuma smagums un ilgums. Turklāt no minētā 23. panta 2. punkta otrās daļas izriet, ka attiecībā uz katru uzņēmumu, kas piedalās pārkāpumā, naudas sods nedrīkst pārsniegt 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.
- 75 Kaut arī Tiesai, īstenojot savu neierobežoto kompetenci šajā jomā, ir pašai jāizvērtē lietas apstākļi un attiecīgā pārkāpuma veids, lai noteiktu naudas soda apmēru, neierobežotas kompetences īstenošana, nosakot naudas sodu apmēru, nedrīkst radīt diskrimināciju starp uzņēmumiem, kas bijuši tādas vienošanās vai saskaņotu darbību dalībnieki, kuras ir pretrunā EKL 81. panta 1. punktam (spriedums Komisija/*Verhuizingen Coppens*, EU:C:2012:778, 80. punkts).
- 76 Runājot par naudas soda apmēra samazināšanu, lietas dalībnieki strīdas gan par tā principu, gan par tā kvantificēšanu.
- 77 Pirmkārt, Komisija uzskata, ka ar faktu, ka iekšējās pārdošanas ņemšana vērā būtu izraisījusi lielākus naudas sodus pārējiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem, nevar tikt pamatots *Guardian* uzliktā naudas soda samazinājums, bet to šis uzņēmums apstrīd.
- 78 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka, tā kā Tiesa ir konstatējusi strīdīgā lēmuma prettiesiskumu, tā, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, Komisijas vērtējumu var aizstāt ar savējo un līdz ar to atcelt, samazināt vai palielināt naudas sodu (skat. spriedumus *Groupe Danone*/Komisija, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 61. punkts, kā arī *Otis u.c.*, EU:C:2012:684, 62. punkts). Šī kompetence tiek īstenota, ņemot vērā visus faktiskos apstākļus (šajā ziņā skat. *Prym un Prym Consumer*/Komisija, C-534/07 P, EU:C:2009:505, 86. punkts un tajā minētā judikatūra). Tāpēc iepriekš minētais Komisijas arguments ir jānoraida.
- 79 Otrkārt, lietas dalībnieki strīdas par naudas sodam piemērojamā samazinājuma likmi, lai kompensētu nevienlīdzīgo attieksmi, kas izriet no iekšējās pārdošanas neiekļaušanas naudas soda apmēra aprēķinā. Pēc *Guardian* domām, salīdzinot datus, kas ir ietverti strīdīgajā lēmumā un paziņojumā par iebildumiem, šis apmērs būtu jāsamazina par 37 %. Komisija 2012. gada 10. februāra vēstulē ir norādījusi, ka samazinājums nedrīkstētu pārsniegt 30 %. Tā apgalvo, ka datus, ar kuriem *Guardian* pamato savus aprēķinus, ir iekļauti noteikta veida stikla pārdošanas apjomi, kas esot norādīti paziņojumā par iebildumiem, bet nav tikuši iekļauti strīdīgajā lēmumā.
- 80 Šādā gadījumā, ņemot vērā visus lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, strīdīgā lēmuma 2. pantā *Guardian* uzliktā naudas soda apmērs ir jāsamazina par 30 % un tā summa ir jānosaka EUR 103 600 000 apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 81 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu.
- 82 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas saskaņā ar tā 184. panta 1. punktu ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

- 83 Saskaņā ar šī reglamenta 138. panta 3. punktu, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tomēr Tiesa, ja to pamato lietas apstākļi, var nolemt, ka lietas dalībnieks papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina daļu no pretējās puses tiesāšanās izdevumiem.
- 84 Tā kā *Guardian* apelācijas sūdzība ir daļēji apmierināta, Komisijai jāpiespriež segt ne tikai pašai savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar tiesāšanos pirmajā instancē un šajā apelācijā, bet arī atlīdzināt pusi no *Guardian* tiesāšanās izdevumiem abās tiesvedībās. *Guardian* sedz pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem tajās.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija (T-82/08, EU:T:2012:494) daļā, kurā ir noraidīts pamats par diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpumu saistībā ar solidāri *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* uzliktā naudas soda aprēķinu un kurā šīm sabiedrībām ir piespriests segt tiesāšanās izdevumus;
- 2) atcelt Komisijas 2007. gada 28. novembra Lēmuma C(2007) 5791, galīgā redakcija, par procesu saskaņā ar [EK] Līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39165 – Lokšņu stikls) 2. pantu, ciktāl tajā solidāri *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* uzliktā naudas soda summa ir noteikta EUR 148 000 000 apmērā;
- 3) solidāri *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* uzliktā naudas soda summu par minētā lēmuma 1. pantā konstatēto pārkāpumu noteikt EUR 103 600 000 apmērā;
- 4) pārējā daļā apelācijas sūdzību noraidīt;
- 5) Eiropas Komisija sedz ne tikai pati savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar tiesāšanos pirmajā instancē un šajā apelācijā, bet arī atlīdzina pusi no *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* tiesāšanās izdevumiem abās tiesvedībās;
- 6) *Guardian Industries Corp.* un *Guardian Europe Sàrl* sedzi pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem saistībā ar minētajām tiesvedībām.

[Paraksti]